

Förklaring om att med gemensamma krafter främja en hållbar digital omvandling av städer och samhällen i EU

LIVING-IN.EU

Vi, beslutsfattare på alla förvaltningsnivåer tillsammans med organisationer och nätverk av städer och samhällen av alla storlekar¹, anser att ett starkt samarbete genom flernivåstyrelse i EU och aktivt deltagande av medborgarna är avgörande för vårt uppdrag – att omvandla våra städer och samhällen till smarta och hållbara platser där människor tycker om att bo och arbeta. Vårt mål är ett sammanhållet, digitalt Europa där alla delar av samhället kan dra ekonomisk och social nytta av denna omvandling och ingen lämnas på efterkälken². Vi understryker därför behovet av tillräckliga offentliga och privata investeringar i digitala tjänster, tekniker, infrastrukturer och färdigheter för att vi ska kunna uppnå detta mål.

Vi lever i en tid då våra städer och samhällen möter allt större utmaningar, och denna förklaring är ett viktigt steg i lanseringen av ett "europeiskt sätt" att digitalt omvandla städer och samhällen. Detta kommer att säkerställa ett tekniskt ledarskap i EU samtidigt som man respekterar de europeiska värdena och mångfalden samt de enskildas digitala rättigheter.

Flera initiativ³ har lett till framgångsrika innovativa digitala lösningar⁴, men deras inverkan på samhället som helhet är fortfarande begränsad och ojämnt fördelad i EU. Det är oerhört viktigt att dessa lösningar börjar användas i stor skala för att våra städer och samhällen ska kunna nå sina klimatmål och minska sitt miljöavtryck. Detta kommer också att involvera medborgarna och hjälpa alla typer av företag att blomstra, även små och medelstora företag och uppstartsföretag. Det är hög tid att alla förvaltningsnivåer i EU förenar sina krafter för att utvidga de digitala lösningarna och så att minst 300 miljoner européer har en förbättrad livskvalitet senast 2025⁵. Om regioner, städer och samhällen kan uppmuntras att komma överens om gemensamma digitala lösningar kan det bidra till att överbrygga den digitala klyftan, minska ojämlikheten och skapa en starkare territoriell sammanhållning.

Digitala lösningar som bygger på lokalt genererade data är avgörande för att ge allmänheten och företagen bättre underbyggda och mer innovativa tjänster av högre kvalitet. Till dessa lösningar hör smart rörlighet i städer, energieffektivitet, hållbart boende, digitala offentliga tjänster och medborgarstyrd förvaltning. Om allmänheten ska kunna lita på dessa system måste data användas på ett ansvarsfullt sätt via digitala plattformar, och deras kvalitet, säkerhet och integritet måste garanteras.

Samarbete mellan olika geografiska områden och sektorer kommer att främja innovation och göra det möjligt för städer och samhällen att utveckla ändamålsenliga, kostnadseffektiva och medborgarcentrerade tjänster. Därför ligger fokus i denna förklaring på uppbyggnad och utvidgning av öppna, interoperabla, sektorsövergripande och gränsöverskridande plattformar som ett sätt att främja digital omvandling. På detta sätt kan vi säkerställa teknisk suveränitet i EU och gemensamt skapande av digitala lösningar som inte låser våra städer och samhällen till viss teknik.

1] Eurocities – nätverket av stora europeiska städer, Open and Agile Smart Cities (OASC) och European Network of Living Labs (ENO LL).

2] Som nyligen konstaterades i yttrandet från Europeiska regionkommittén "Ett digitalt Europa för alla: att säkerställa smarta och inkluderande lösningar på fältet" (2019).

3] Exempel: det europeiska initiativet för smarta städer (EIP SCC), partnerskapet för digital omvandling i EU-agendan för städer, informationssystemet för smarta städer, Horisont 2020-projekt som tex. Lighthouse-projekten och de storskaliga pilotprojekten om sakernas internet, innovativa åtgärder i städerna, Urbact-programmet, EU:s sammanhållningspolitik och Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) och dess samhällen, Digital Cities Challenge (nästa etapp, utmaningen för 100 intelligenta städer, börjar i januari 2020) och samarbetsförklaringen för digital omvandling och smarta städernas tillväxt (undertecknad av borgmästarna i alla deltagande städer), handlingsplanen för e-förvaltning 2016–2020 samt ministerförklaringen från Tallinn om e-förvaltning (2017).

4] Den första versionen av listan finns i det bifogade underlaget och kan utvecklas närmare vartefter.

5] Som anges i samförståndsavtalet Towards Open urban Platforms for Smart Cities and Communities, EIP SCC generalforsamling, den 21 maj 2015 (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/memorandum-understanding-towards-open-urban-platforms-smart-cities-and-communities>).

UNDERTECKNARNA ÄR ÖVERENS OM FÖLJANDE PRINCIPER⁶:

- En medborgarcentrerad strategi.
- En stadsledd strategi på EU-nivå.
- Staden som ett medborgardrivet och öppet ekosystem för innovation.
- Etisk och socialt ansvarsfull åtkomst, användning, delning och hantering av data.
- Teknik som en grundförutsättning.
- Interoperabla digitala plattformar baserade på öppna standarder och tekniska specifikationer, programmeringsgränssnitt (API) och gemensamma datamodeller.

UNDERTECKNARNA ÅTAR SIG ATT TILLSAMMANS UTVECKLA HÅLLBARA ÅTGÄRDER FÖR ATT GÖRA FÖLJANDE:

EKONOMISKA ÅTGÄRDER

- På frivillig basis bidra till en gemensam investeringsplan för att tillsammans införa och genomföra befintliga digitala lösningar i stor skala inom EU⁷.
- Optimera synergieffekterna mellan EU-medel och nationella, regionala och lokala medel.
- Stärka investeringarna i lokal digital omvandling från EU:s fonder och program för ett inkluderande och hållbart Europa.
- Använda gemensamma metoder för offentlig upphandling för att tillsammans fastställa specifikationer och minska kostnaderna för investeringar i framgångsrika digitala plattformar och tillhörande teknik.

TEKNISKA ÅTGÄRDER

- Använda en gemensamt överenskommen lista över standarder och tekniska specifikationer för att uppnå interoperabilitet mellan data, system och plattformar bland städer, samhällen och leverantörer runt om i världen⁸.
- Göra grundförutsättningarna för digitala lösningar i städer – t.ex. data, infrastruktur och tjänster – tillgängliga för alla.
- Använda en gemensam marknadsplats för att dela data, digitala tjänster och lösningar mellan städer och samhällen.

RÄTTSLIGA ÅTGÄRDER

- Utvärdera vilken lagstiftning som skulle behövas för att skapa en gemensam EU-ram för sektorsövergripande och gränsöverskridande digitala lösningar för städer och samhällen (t.ex. system för elektronisk identifiering⁹).

ÅTGÄRDER FÖR UTBILDNING OCH KAPACITETSUPPBYGGNAD

- Utveckla den administrativa kapaciteten att göra det bästa av digitaliseringen och undvika att låsa in sig vid en teknik eller leverantör.
- Utveckla medborgarcentrerade designstrategier som en ny kompetens för beslutsfattande.
- Identifiera nya färdigheter som myndigheter och företag behöver och vidta åtgärder för att se till att människor skaffar sig dessa färdigheter.
- Ge folk den digitala utbildning och de digitala färdigheter de behöver för att kunna dra nytta av smarta stadslösningar och delta i beslutsfattandet.
- Utveckla en kultur med en samskapande, deltagarbaserad och sektorsövergripande hållning till utformning och genomförande av smarta och hållbara lokala lösningar.

6] En fullständig beskrivning av dessa principer finns i det bifogade underlaget.

7] Med fullständigt beaktande av undertecknarnas rättsliga och finansiella skyldigheter.

8] Den första versionen av listan, som finns i det bifogade underlaget, kan utvecklas närmare vartefter.

9] Elektronisk identifiering är en byggsten i Fonden för ett sammanlänkat Europa (<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eID>).

- Underlätta och samordna verksamhet som t.ex. kunskapsdelning, kommunikation, spridning och konsulttjänster, för att utvidga framgångsrika digitala lösningar.
- Utnyttja möjligheter som kan påskynda utbyggnaden, t.ex. digitala innovationsknutpunkter¹⁰.

ÅTGÄRDER FÖR ÖVERVAKNING OCH UTVÄRDERING

- Hjälpa till att utveckla och genomföra ett ramverk som bygger på befintliga metoder¹¹ för att mäta och övervaka fördelarna för allmänheten, myndigheter, företag och andra aktörer på lokal nivå.

En styrelse för flernivåstyret kommer att inrättas under det första kvartalet 2020 för att driva de ovannämnda åtagandena och se till att de leder till resultat senast 2025. Denna styrelse kommer att fungera med gemensamma krafter och resurser och kommer att förbättra dialogen och samarbetet mellan berörda parter för att främja en hållbar digital omvandling av städer och samhällen.

Företrädare för:

Förnamn och efternamn:

Befattning:

Underskrift:

Datum:

10] En digital innovationsknutpunkt är en gemensam organisation eller en samordnad grupp av organisationer som stöder företagen och/eller den offentliga sektorn i deras digitala omvandling genom att ge tillgång till teknisk expertis och experiment (så att de kan prova produkter och tjänster innan de investerar i dem) samt innovationstjänster såsom finansieringsrådgivning, utbildning och kompetensutveckling. Mer info finns på <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-innovation-hubs>.

11] Exempel: Indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle är ett sammansatt index som ger en översikt över relevanta indikatorer för digital prestanda i EU och följer EU-ländernas utveckling vad gäller digital konkurrenskraft (<https://digital-agenda-data.eu/datasets/desi/visualizations>). Självutvärderingsverktyget för Digital Cities Challenge mätte städernas tekniska omvandling i fråga om åtta olika aspekter: (<https://www.digitallytransformyourregion.eu/assess-your-citys-digital-maturity>).

FÖRKLARINGEN STÖDS AV

EUROCITIES är ett nätverk av stora europeiska städer. Våra medlemmar är de folkvalda på lokal och kommunal nivå i stora europeiska städer. Deras mål är att stärka de lokala myndigheternas viktiga roll i en flernivåstyresstruktur. Vi strävar efter att påverka berörda parter i Bryssel och i slutändan ändra EU-lagstiftningens inriktning på ett sätt som gör det möjligt för beslutsfattare i städer att hantera strategiska utmaningar på lokal nivå.

eurocities.eu

OPEN & AGILE SMART CITIES (OASC) är ett ideellt, internationellt nätverk av smarta städer som har som mål att skapa och forma den framväxande globala marknaden för data och tjänster i anknytning till smarta städer. Nätverket går redan i dag i bräschen för morgondagens standarder för stadsdata, tjänster och teknik och arbetar utifrån städernas behov med stöd från näringslivet. Till skillnad från andra stadsnätverk är OASC inriktat på genomförandet och baserat på öppna plattformar och medborgarengagemang.

<https://oascities.org>

THE EUROPEAN NETWORK OF LIVING LABS (ENOLL) är det internationella förbundet av levande laboratorier i Europa och resten av världen. Nätverket grundades i november 2006 under det finländska rådsordförandeskapets ledning och har vuxit i perioder fram till i dag. Levande laboratorier fungerar som mellanhänder mellan privatpersoner, forskningsorganisationer, företag, städer och regioner för gemensamt värdeskapande, snabb prototypframställning eller validering för att expandera innovation och företag. De levande laboratorierna har gemensamma drag men många olika skepnader.

<https://enoll.org>

EU2019.FI

DET FINLÄNDSKA ORDFÖRANDESKAPET I EUROPEISKA UNIONENS RÅD Den huvudsakliga inriktningen för ordförandeskapet med koppling till stadsutveckling är att stödja ett framgångsrikt genomförande av EU-agendan för städer, bland annat genom att påskynda utarbetandet av den nya Leipzigstadgan. Som ett specifikt tema framhålls digital innovation i städer.

<https://eu2019.fi>

EUROPEISKA KOMMISSIONEN bidrar till utformningen av EU:s övergripande strategi, föreslår EU:s nya lagar och åtgärder, övervakar hur de genomförs och förvaltar EU:s budget. Den spelar också en viktig roll när det gäller att stödja den internationella utvecklingen och tillhandahålla bistånd.

<https://ec.europa.eu>

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉN (REK) är regionernas och kommunernas röst i Europeiska unionen (EU). Den företräder lokala och regionala myndigheter i hela EU och ger råd om ny lagstiftning som har konsekvenser för regioner och kommuner (70 % av all EU-lagstiftning).

<https://cor.europa.eu>

UNDERLAG

PRINCIPER FÖR EN HÅLLBAR DIGITAL OMVANDLING AV STÄDER OCH SAMHÄLLEN I EU

EN MEDBORGARCENTRERAD STRATEGI

Europas digitala omvandling ska utarbetas med, och för, folket. Hållbar rörlighet, energieffektivitet, hållbar produktion, ren luft, effektiva digitala offentliga tjänster, tillgängliga bostäder och avfallshantering utgör kärnan i smarta och hållbara städer och samhällen. Därigenom skapas högkvalitativa och kvalificerade arbetstillfällen och ett mer jämlikt och inkluderande samhälle. Medborgarna har en nyckelroll när det gäller att utveckla och genomföra strategier och lösningar för smarta städer. För att uppnå framgångsrika smarta städer och samhällen är det avgörande att samverka och samarbeta med människor och samtidigt göra det möjligt för dem att aktivt delta i beslutsfattandet och framtagandet av lösningar.

EN STADSLEDD STRATEGI PÅ EU-NIVÅ

Strategiskt samarbete på EU-nivå för att utvidga digitala lösningar bör bygga på en stadsledd strategi. Som den förvaltningsnivå som ligger närmast medborgarna är de lokala myndigheterna bäst lämpade att förstå de lokala samhällenas behov och samordna en integrerad strategi som sammanför lokala, regionala, nationella och europeiska företag.

STADEN SOM ETT MEDBORGARDRIVET OCH ÖPPET EKOSYSTEM FÖR INNOVATION

Städer och samhällen är perfekta för att fungera som verkliga, storskaliga försöksområden för digitala lösningar och som urbana levande laboratorier. Städer kan leda de berörda parternas deltagande och se till att lokalsamhället aktivt bidrar till att skapa lösningar. Öppen innovation, som innebär att lokala aktörer samarbetar och tar ansvar för de överenskomna lösningarna, är avgörande för en framgångsrik digital omvandling i EU. Lika viktigt är att städer och samhällen i EU samarbetar för att på bästa sätt utnyttja stordriftsfördelar för att främja investeringar i innovation.

TEKNIK SOM EN GRUNDFÖRUTSÄTTNING

Teknik är ett medel snarare än ett mål i den digitala omvandlingen av våra städer. Den mest avancerade tekniken och de enklaste lösningarna är den idealiska kombination som kommer att göra våra städer smarta och hållbara.

ETISK OCH SOCIALT ANSVARSFULL ÅTKOMST, ANVÄNDNING, DELNING OCH HANTERING AV DATA¹²

En enorm mängd digitala data produceras varje dag. Dessa data måste användas på ett ansvarsfullt sätt. Deras kvalitet, säkerhet och integritet ska vara en inbyggd garanti för att säkerställa allmänhetens förtroende. Missbruk av data ska undvikas – inklusive obehörig datadelning, vidareförsäljning av kunddata och partiska algoritmer som cementerar social ojämlikhet. Digitala data måste användas i allmänhetens intresse för

¹² EUROCITIES-beginselen inzake gegevens van burgers (http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/EUROCITIES_citizen_data_principles_final.pdf) en de Cities Coalition for Digital Rights (<https://citiesfordigitalrights.org>).

att förbättra beslutsfattandet och de offentliga tjänsterna. Lokala myndigheter måste stödja metoder och initiativ som säkerställer en bättre användning och förvaltning av data, bland annat engångsprincipen och principen om inbyggt integritetsskydd, transparenta algoritmer och användning av opartiska algoritmer för att förbättra livskvaliteten och de digitala rättigheterna i städer och samhällen.

INTEROPERABLA DIGITALA PLATTFORMAR MED ÖPPNA STANDARDER, PROGRAMMERINGSGRÄNSSNITT OCH GEMENSAMMA DATAMODELLER

Stadsplattformar är "operativsystemen" för de tjänster som tillhandahålls av smarta städer. De behövs för att hantera den växande gruppen berörda parter och den ökande mängden data inom olika sektorer. Interoperabla stadsplattformar som främjar öppna standarder, programmeringsgränssnitt och gemensamma datamodeller är oerhört viktiga för att avlägsna hinder såsom inlåsning av leverantörer och icke-interoperabla immaterialrättsligt skyddade protokoll. De krävs också för att det ska gå att utveckla och införa innovativa och kostnadseffektiva lösningar runtom i EU, eftersom de skapar öppna och interoperabla ekosystem och kan utvidgas till att fungera som utrymmen för kreativa experiment.

BEFINTLIGA FRAMGÅNGSRIKA DIGITALA LÖSNINGAR

EU-finansierade och lokala pilotprojekt samt stödåtgärder och partnerskap har tagit fram standarder, mekanismer, tjänster, riktlinjer och verktyg som möjliggör interoperabilitet mellan stadsplattformar, med en stark lokal inverkan och ett betydande EU-mervärde. Nedan följer några exempel.

En "sammanfattande rapport om tekniska specifikationer" har utarbetats som ett arbetsdokument¹³ till stöd för handlingsplanen för deklARATIONEN.

SMART APPLIANCE/ANYTHING REFERENCE (SAREF)¹⁴: Saref-ontologin, en ETSI/OneM2M-standard, är en delad samförståndsmodell som hjälper till att matcha befintliga tillgångar, såsom standarder, protokoll och datamodeller. Den består av en basontologi och tillägg för de relevanta sektorerna, även en för städer (SAREF4CITY). En kombinerad stadslösning baserad på SAREF och NGSI-LD har pilottestats med framgång i projektet SynchroniCity.

OASC MINIMAL INTEROPERABILITY MECHANISMS (MIMS)¹⁵: MIMs är universella verktyg för att uppnå interoperabilitet för data, system och tjänster mellan städer och leverantörer. Implementeringen kan variera, så länge som de centrala interoperabilitetspunkterna i all teknisk arkitektur använder samma interoperabilitetsmekanismer. De är inte bundna till någon viss leverantör eller teknik, vilket innebär att vem som helst kan använda dem och integrera dem i befintliga system och tjänster.

STADSPLATTFORMAR: Öppna standarder och komponenter som bygger på öppen källkod såsom EIP-SCC DIN SPEC 91357 Reference Architecture Model Open Urban Platform¹⁶ som utvecklats i samarbete med det EU-finansierade projektet "Espresso"¹⁷, ETSI

13] <https://living-in.eu/sites/default/files/files/Consolidated-Report-on-Tech-Specs-v2.pdf>

14] <https://www.etsi.org/technologies/smart-appliances>

15] <https://oascities.org/wp-content/uploads/2019/06/OASC-MIMs.pdf>

16] <https://www.din.de/en/about-standards/din-spec-en/wdc-beuth:din1:281077528>

17] <http://espresso-project.eu>

OneM2M-referensbiblioteket¹⁸, SynchroniCity-referensarkitekturen¹⁹ och Fiware-referensarkitekturen²⁰ hjälper städer och samhällen att förbli agila och undvika att låsa in sig vid en leverantör.

VERKTYGSLÅDAN FÖR "DIGITAL CITIES CHALLENGE": Självbedömningsverktyget för digitala städer²¹ fastställer städernas digitala prestanda utifrån befintliga digitala omvandlingsprocesser och framsteg i fråga om åtta aspekter av digital utveckling. Nyckelutförandeindikatorerna²² gör det möjligt att övervaka åtgärdernas och initiativens önskade och faktiska inverkan på den lokala ekonomin, företagen och medborgarna. Dessutom ger handboken för stadens digitala omvandling²³ städer konkreta metoder för att utveckla en effektiv digital omvandlingsstrategi, baserad på befintlig bästa praxis, såsom modellen²⁴ för städer och regioner som startblock för digital omvandling.

MOBILITY DATA PORTAL (MDP)²⁵: MDP samlar in och kopplar samman rörlighetsdata i ett multimodalt dataset och gör det tillgängligt via ett standardiserat gränssnitt och inom ramen för ett offentlig-privat avtal. Portalen fungerar som en unik åtkomstpunkt till stadens multimodala data och tjänster.

HUMBLE LAMPOST²⁶: Målet för projektet Humble Lamppost är att installera 10 miljoner smarta lampstolpar för att spara energi och kostnader i städer i hela EU och påskynda deras digitalisering. Projektet fungerar som ett exempel på gemensam upphandling och samarbete inom EIP-SCC-åtgärdsklustret för integrerade infrastrukturer och processer.

BYGGSTENAR I FONDEN FÖR ETT SAMMANLÄNKAT EUROPA²⁷: Programmet Fonden för ett sammanlänkat Europa har utvecklat en uppsättning generiska och återanvändbara infrastrukturer för digitala tjänster, som också kallas byggstenar. För närvarande finns det åtta byggstenar: i) testinfrastruktur för stordata, ii) kontextmäklare, iii) arkivering, iv) e-leverans, v) e-identifiering, vi) e-fakturerings, vii) e-signatur, och viii) maskinöversättning. Byggstenarna kan kombineras och användas i projekt på alla politikområden på europeisk, nationell eller lokal nivå.

SYNCHRONICITY-KATALOG²⁸: Som ett av de storskaliga EU-finansierade pilotprojekten om sakernas internet²⁹ har SynchroniCity tillsammans med städer, näringslivet och små och medelstora företag tagit fram en katalog över skalbara tjänster som bygger på sakernas internet och artificiell intelligens och kan utnyttjas för städer och samhällen i olika sektorer.

18] <http://onem2m.org/>

19] <https://synchronicity-iot.eu/tech/>

20] <https://www.fiware.org/developers/>

21] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/assess-your-citys-digital-maturity>

22] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2019-03/DCC%20Guide%20for%20Self%20Assessment%20Tool.pdf>

23] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2019-08/City%20Digital%20Transformation%20Handbook.pdf>

24] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2017-10/Blueprint%20for%20cities%20and%20regions%20as%20a%20launch%20opads%20for%20digital%20transformation.pdf>

25] https://www.crtm.es/media/444202/optcities_transferability_handbook_web.pdf

26] <https://eu-smartcities.eu/sites/default/files/2018-03/EIP%20Humble%20Lamppost%20v1.pdf>

27] <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/Building+Blocks>

28] <https://synchronicity-iot.eu/>

29] <https://european-iot-pilots.eu>

ORGANICITY-HANDBOK³⁰: Det EU-finansierade projektet OrganiCity tillhandahåller en verktygslåda för att snabbt få igång ett medborgarcentrerat samskapande av digitala, datadrivna lösningar i städer och samhällen.

CITYKEYS NYCKELUTFÖRANDEINDIKATORER³¹: Med hjälp av städer i det europeiska initiativet för smarta städer har detta projekt utvecklat och validerat lokala centrala nyckelutförandeindikatorer och förfaranden för datainsamling för gemensam och transparent övervakning och för att kunna jämföra lösningar för smarta städer i olika europeiska städer.

SMART CITY-VÄGLEDNING³²: Denna vägledning hjälper lokala myndigheter att planera och hantera projekt för smarta städer. Vägledningen tillgängliggör befintliga kunskaper, erfarenheter och resultat och ger också en insyn i de hinder som ofta uppstår under implementeringen och utreder vad som krävs för att expandera och kopiera framgångsrika initiativ.

30] https://organicity.eu/wp-content/uploads/2018/06/Organicity-Playbook_2018-1.pdf

31] <http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/CITYkeysD14Indicatorsforsmartcityprojectsandsmartcities.pdf>

32] <https://eu-smartcities.eu/news/smart-city-guidance-package>